

Felolón szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, VASÁRNAP, 1909. FEBRUÁR 7.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 30. SZÁM.

Előfizetési árak.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy hónap . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mítással díjszabás szerint

Felfordulás Ausztriában.

Kassa, febr. 6.

Az osztrák Reichsrathot hirtelen elnapolták. Alig ült egybe, hogy elvégezze azt, a mi tulajdonképeni feladata, a nyelv-viszály megoldását, már is széjjel kell mennie, mert rövid néhány nap alatt bebizonyult, hogy az osztrák Reichsrath komoly munkára, Ausztria belső bajainak szanálására, ez idő szerint teljességgel alkalmatlan s csak arra jó, hogy ha belső civakodása közben ideje marad, Magyarország ellen támadjon, magyar ügyekbe avatkozzon s olyasmivel foglalkozzék, a mihez semmi köze nincsen.

A Beck-kormány bukása után kormányra jutott Bienert-miniszterium minden egyéb teendőt félrerakott azon terv alapján, hogy elsősorban a nyelv-viszályt próbálja az érdekek összeegyeztetése alapján megoldani. Kormányvállalása ideiglenes jellegű volt, s véglegessége, magának a kormányelnöknek nyilatkozata szerint, elsősorban attól függ: sikerül-e neki a nyelvkérdésben való súlyos nemzeti-ségi ellentét áthidalása, a mely nélkül Ausztriában mindenféle alkotmányos kormányzat lehetetlennek bizonyult.

Az utóbbi pár nap eseményei a kormány-programmnak erre az alap-gondolatára súlyosan rácafoltak s annak teljes kudarcát jelentik. Hiába próbálta a Bienert-kormány hajszolni a népszerűséget azzal, hogy rövid idő alatt több ízben Magyarország érdekeire és jogaira nézve sérelmes, meg nem engedhető nyilatkozatokat tett. Hiába viselkedett az osztrák magyarfalók inye szerint, egy pillanatig tapsoltak neki, de a döntő percben ellene fordultak.

S ez érthető is. Az osztrák nemzetiségek féltékenysége nagyobb még a magyar-gyűlöletnél is. A magyart gyűlölik anyagi érdekből, de egymást engesztelhetetlen belső indulatból. Ez nyilatkozott meg a hirh edt osztrák obstrukció példátlan erejű feltámadásában, mellyel szemben a Bienert-kormány tehetetlen. Más módja nincs: vagy elmegy maga, vagy elküldi a Reichsrathot. Ez utóbbit választotta s a Reichsrathot bizonytalan időre elnapolta.

Magyar szempontból, az bizonyos, az osztrák parlamenti válság rendkívüli jelentőségű s alkalmas arra, hogy a mi politikai életünkre igen kedvező hatással legyen. Elsőben is azért, mert a Habsburg-ház két birodalmában egyszerre válságnak lennie nem szabad s ilyen egyidejű kettős válságra eddig is alig volt példa. Másodsorban pedig azért, mert ismét bebizonyult, hogy szemben a beteg osztrák parlamenttel, a magyar parlament munkaképes, s mint az annexió kérdésében is, saját vitás problémáit háttérbe tudja szorítani nagy érdekek veszedelmének pillanatában. A magyar parlament nem kíván mást, mint a magyar közjog megbecsülését s a benne fentartott nemzeti intézményeknek a lehetőség határain belül való gyakorlati megvalósítását. S ez az, a mit az osztrák parlament válsága még élesebb világitásba helyez: az osztrák válság megoldhatatlan, a magyar politika problémái ellenben minden érdeket kielégítően és könnyen megoldhatók a magyar jog és érdek iránt való okos előzékenységgel.

Kossuth bécsi utja.

A banküggyel van összefüggésben.

Kossuth Ferenc közelebbi bécsi utjáról sok szó esett a képviselőház folyosóján. Ma egy csomó híresztelés röpített szét erről az utazásról, melynek már terminust is szabtak a fürge hirthordozók. Tudunkkal ennek az utazásnak még nincsen megállapított határideje. Ez egészen attól függ, hogy mikor lesz képes Kossuth a lépcsőjárásra. Minthogy a miniszter egészségi állapota örvendetesen javul: remélhető, hogy ez egy hét lefolyása alatt bekövetkezik s akkor Kossuth kihallgatásra jelentkezik. Természetes, hogy Kossuth bécsi utjához és a királynál való kihallgatásához a legkülönbébb kombinációk fűződnek. Ezek mind önkényesek. Annyi kétségtelen, hogy Kossuth kihallgatása a banküggyel van összefüggésben, mert Kossuthnak, mint a függetlenségi párt vezérének még nem volt alkalma, hogy közvetlenül ismertesse meg a főséggel a maga álláspontját és ennek érveit. Ezt fogja megtenni Kossuth s ennél fogva kétségtelen, hogy kihallgatásának erős politikai jelentősége van.

Modern városi politika.

A parlament bizottsági jelentése.

A városok állami segítésének kérdésével megbízott parlamenti bizottság nagyfontosságú jelentése most került nyilvánosságra. A jelentés számos olyan újítást tartalmaz, amelynek következtében Magyarország városai egyszerre hatalmas lendülettel fejlődhetnek és valóban erős váraivá válhatnak a nemzet kulturájának. Erős a reményeségünk, hogy a jelentésben foglalt kívánságok nagy részét meg is fogja valósítani a kormány, amelynek összes tagjai a legnagyobb előszeretettel és lelkesedéssel foglalkoznak a városok fejlődésének ügyével.

Maga a jelentés számos közigazgatási ágát fejteget teljes részletességgel, de mi itt csak a legközvetlenebbül érdeklő mozzanatot érintjük, melyek döntő fontosságúak a városok pénzügyi viszonyainak javítására és kedvező fejlesztésére. Egyebek közt a nagy gonddal és körültekintéssel kidolgozott jelentés azt kéri, hogy a városok és községek az általuk beszedett összes állami adók bizonyos százalékát kapják meg és pedig úgy, hogy azt maguk vonhassák le és megtarthassák. A kormány állapítaná meg tíz évenként, hogy mely város hány százalékot kap és a törvényhozás hagyja helyben.

A kormány álláspontja e dologban az, hogy a városok háztartása céljaira évenként mintegy hat millió koronát akar átengedni, ezenkívül beleegyezik abba is, hogy a városoknak a fogyasztási adókban való részesedése fentartassék. A költségvetésbe felvett két milliót a kormány állandó terheletésnek tekinti, azonkívül átengedi az egyenes adók egy százalékának megfelelő két milliót az új adótörvények életbeléptetésekor. Addig is a belügyminiszter, aki helyesli a jelentés álláspontját, tanulmányokat folytat annak a megállapítására, hogy a hat millió évi hozzájárulást a támogatásra szoruló városok közt hogyan kell fölosztani.

A városi üzemek házi kezelésbe vételére vonatkozólag a jelentés törvényhozási intézkedést kér, amelynek erejénél fogva a kormány befolyása, ellenőrzése és irányítása biztosítható, mert a városi közgyűlések termeiben nagyon sok magánérdek és jogosulatlan befolyás érvényesül. Így aztán azok a jövedelmek, amelyek voltaképpen a közönséget illetnék meg, magánvállalkozóknak szolgálnának igen busás jövedelmeket. A városokat azonban rá kell vezetni arra, hogy modernebb, mozgékonyabb és elevenebb gazdasági életet éljenek. Akkor nem fognak mindent az állam anyagi támogatásától várni. A városi ingatlanokat jobban kell kihasználni, esetleg parcellázni kell a földeket és eladni vagy bérbeadni, továbbá az állami javak fizessenek városi pótdótot. Meg kell adóztatni a beltelkek értékelkedését, külön városi adókat kell engedélyezni és a gyógyszerárak engedélyezése ne egyeseknek szánt

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
 köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenki
 „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Napható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára lívegenként 4.— korona.

ajándék legyen, hanem gazdagodjék belőle a város.

Ime ebből áll a jelentés legfontosabb része és el kell ismernünk, hogyha az mind megvalósulna, ami benne van, az nagy és údvös reformkorszak megnyitását jelentené.

A cupringerek alkonya.

A cselédügy rendezése.

A cselédközvetítők, népiesen „cupringerek” fanyar képpel nézik a városi tanácsnak, a cselédotthonnal kapcsolatos hatósági cselédközvetítő intézet létesítésére irányuló törekvését. Ha ez az egészséges idea megvalósul, akár be is csukhatják a boltot. Soha sem örvendtünk annak, ha hatósági intézmény a magánemberek ekzisztenciáját veszélyeztette. A cselédügyet illetőleg azonban örvendünk kell, hogy a városi tanács maga teljes erkölcsi súlyával ráfeküdt az ügyre, keresi a helyes megoldást. A magánérdek sérelme ezúttal figyelembe se jöhet, mert a cselédhelyező intézetek tulajdonosai önmagukat okolhatják, hogy idáig fajult a dolog s gyors és erélyes hatósági beavatkozásra lesz szükség. Ha nem térnek el a szabályrendelet kiszabta normális működéstől, talán kisebb jövedelemmel, de tovább is zsarolhattak volna. Saját mulasztásuk áll most bosszút rajtuk, nagyon gyenge remény lehet ama bizakodásuk, hogy ez a javaslat sok jó idea sorsára jut, vagyis nem fog megvalósulni.

Ez annál is inkább meddő reménykedés, mert Kossuth Lajos városi tanácsos, a javaslat készítője teljes lélekkel fektet neki az ügynek. Tegnap iradástunk, melyben közöltük a tanácshoz benyújtott javaslatnak szövegét, a városi közönség körében osztatlan elismerést keltett. A cselédmizériák gyökeres megoldását várják a javaslat megvalósításától méltán, mert a visszaélések megszűnése, csakis ily módon érhető el. Ha pedig a visszaélés megszűnik, a munkaadó és a cseléd egyaránt jól jár. A munkaadó, nem tarthat attól, hogy a szolgálatába fogadott cselédet a közvetítők elcsábítják, a cseléd pedig nem lesz sarcolásoknak kitéve, nem kénytelen testét-lelkét áruba bocsátani, csak hogy a közvetítő zsákját tömje.

A javaslat realizálásánál bizonyára gondoskodás történik arról, hogy a községi előjárások tudomást szerezzenek a kassai cselédotthonról és a hatósági cselédközvetítőről. Ez által a jó anyag mind a cselédotthon és védelme alatt indul szolgálatba s a magánintézetek létjogosultsága hamarosan megszűnik.

HIREK.

— Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a kassai pénzügyigazgatóságnál *Spernovits* Emil számvizsgálót számtanácsossá, *Jászay* László és *Kelevéz* Andor számellenőröket számvizsgálókká nevezte ki.

— *Bánó Jenő* felolvasása. Február hó 16-án, *Bánó Jenő* mexikói főkonzul, új hazájáról felolvasást tart a színházban. A felolvasás tiszta jövedelme a délolaszországi földrengés áldozatai javára megy. A délután 5 órakor kezdődő felolvasásra már jó előre felhívjuk a közönség figyelmét. Mexikó köztársaság, az amerikai államok között a legérdekesebb. Függetlenségét véres szabadságharcok árán biztosította III. Napoleon és a spanyol-osztrák szövetség ellen. Egy szomorú emlék is fűz bennünket Mexikó függetlenségi harcához. Miksa királyi hercegnek, mint Mexikó császárnak agyonlövete. A ma is élő *Diaz* köztársasági elnök vetette

fogságba s ő mondotta ki ellene a halálos ítéletet. Mexikó földje, népe tele érdekességgel. Ezt a természettől gazdagon megáldott, szép országot ismerteti meg velünk *Bánó Jenő* felolvasása, még pedig vetített képek kíséretében.

— *Adomány a vidéki hírlapíróknak.* A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének kassai választmánya legutóbbi ülésén elhatározta, hogy körlevelet intéz a kassai egyesületekhez, intézetekhez és nyilvános számadásra kötelezett vállalatokhoz abból a célból, hogy működésüknek és a helyi sajtónak állandó kapcsolatára való tekintettel némi adománnyal járuljanak hozzá a hírlapírók eme nemes célú egyesületének támogatásához. A helyi sajtó mindenkoron készséggel segítette előre törekvéseiben mindazokat az egyesületeket és intézeteket, nem lehet tehát kétségünk aziránt, hogy a fölhevásban foglalt valóban jótékony célú viszontszolgáltatásnak rövidesen valamennyien eleget fognak tenni. Eddig a Gyermekvédő Liga és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank kassai fiókja juttatott 10—10 koronát a V. H. O. Sz. helyi pénztárához.

— A VI-ik társadalmi zsúr műsora. A gyermekvédő Liga javára február hó 7-én d. u. 5 órakor a Schalkház-szálló nagytermében rendezett VI-ik társadalmi zsúr műsora a következő: 1. a) *Mendelssohn*: Dal szöveg nélkül. b) *Sinding*: „Tavasza”, zongorán előadja: *Stepankó Irén* urleány, a városi zeneiskola VIII. osztályának növendéke. 2. *Farkas Imre*: „Katoná temetés” és a „Protekcio” című költemények, szavalja: *Eckerdt Aranka* urleány. 3. a) *Wieniavski* „Legenda.” b) *Hubay IV. Csárda* jelenet, hegedűn előadja: *Dörner Elek*, a városi zeneiskola V. osztályának növendéke; zongorán kíséri *Lesskó Lenke* urleány, VIII. osztálybeli növendék. 4. *Raff Tarantelle*, két zongorán előadja: *Horovitz Erzsike* és *Drukker Hedwig* urleányok, a városi zeneiskola IX-ik osztályának növendékei. A holnapi VI-ik társadalmi zsúr iránti érdeklődés semmivel sem marad az eddigiek mögött, de ez természetes is, ha az itt felsorolt műsort tekintetbe vesszük, mely mindenestre a legnagyobb érdeklődésre tarthat igényt.

— *Helyreigazítás.* Lapunk tegnapi számában sajtóhiba következtében tévesen jelent meg *Fürst Sándor* kassai javítóintézeti vezető szaktanár előlépése. Nem a nyolc, hanem a *hetedik* rangosztályba léptette elő az igazságügyminiszter.

— A *Kazinczy-kör* ülése. A kassai *Kazinczy-kör* hétfőn délután *Münster* Tivadar elnöke alatt választmányi ülést tart.

— *Mese Hajnal Lidia* ékszereiről. A Napló már három nap előtt megírta volt, hogy az a hír, mintha a katonai hatóság *Kiss János* letartóztatott baka *Zsarnón* lakó szüleinek padlásán megtalálta volna a meggyilkolt *Hajnal Lidia* karperecét és egyéb ékszereit, nem felel meg a valóságnak. Ma illetékes helyen felhatalmazást nyertünk, hogy ezt a kőszá hirt, mely egy felelőtlenül szenzációt hajhászó kassai lap utján került nyilvánosságra, határozottan megcáfoljuk.

— *Kék dominó-estély.* A Kassai Társalgási Egylet február hó 20-án saját palotájában zártkörű kék dominó-estélyt rendez. A dominó és álarc viselése az első négyesig kötelező. A mulatság este 9 órakor kezdődik.

— Az izr. nőegylet bálja. A rendezőség szorgos munkával készíti elő a nőegylet március 6-iki bálját, mely mint tavaly, az idén is művészi eseményt fog magával hozni. A nőegyletnek sikerült megnyernie *Koller Tóni* énekművésznőt, a koburgi udvari opera énekesnőjét, hogy a mulatságot megelőzőleg hangversenyt adjon. A nőegylet mulatsága iránt osztatlan az érdeklődés.

A jegyeket árusító hölgyek, kik a jótékony-ságnak hozzák meg az árusítás nagy áldozatát, igen szép eredménnyel működnek. Mert ki is zárna el szívét és zsebet az emberszeretet kérés szava előtt.

— *Seress Imre* repülőgépe. *Seress Imre* volt kassai hírlapíró, most a Pesti Hírlap h. szerkesztője, este a Pesti Lloyd-Társulat kaszinója disztermében nagy és előkelő közönség jelenlétében felolvasást tartott A léghajózás mai állapota címen. *Seress* azt bizonyította, hogy ami ezen a technikai téren Lillenthalig történt, abszolúte értéktelen a repülőgép jövőjére nézve. Lillenthal berlini mérnök volt az első, aki denevér alakú gépezetével, motorerő nélkül fel tudott a levegőbe emelkedni és ezzel a szárnyas rendszer jogosultságát bebizonyította. Végül ismertette az általa tervezett új aeroplant, amelyet jókora nagyságu modellben is bemutatott.

— *Vármegyei hivatalnokok* mozgósítása. Mikor az annexiót követő zavaros időkben egymást érték a mozgósítási hírek, a fegyverköteles férfinép körében nagy találgatás indult meg. Gyakori és hosszú viták folytak a felett, hogy milyen állásu hadköteleseknek kell mozgósítás esetén háborúba mennie és ki menthető fel a mozgósítás alól. Különösen a vármegyei tisztviselők körében adott okot élénk eszmecserére a kérdés. A honvédelmi miniszter most egy leiratban úgy döntötte el a vármegyei tisztviselőinek vitáit, hogy mozgósítás esetén csak az alispán, a főjegyző és a főszolgabírók tarthatnak számat a mozgósítás alól való felmentésre. A megye többi pennái könyörtelenül mozgósíthatnak.

— *Havazás.* Ruttkárol írják: Tegnapelőtt reggel óta itt és a környéken erősen havazott. A hó már elérte a félméter magasságot és tegnap dél óta esővel vegyest esik. A vonatok csak nagy késéssel közlekedhetnek. A kassa-oderbergi vasut az óriási havazás miatt a csaca-jablunkai vonalon a közlekedést 24 órára beszüntette.

— *Egy 105 éves* asszony halála. Vágújhelyen a minap halt meg özvegy *Backné* szül. *Schwitzer Róza* rövid szenvedés után 105 éves korában. Az elhunyt asszony haláláig a legjobb kedélynek örvendett és egész hosszú élete során egyszer sem volt komolyabb beteg.

— *Köszönet-nyilvánítás.* A Kassai Iparosok és Munkások Betegsegélyző Egylete kedves kötelességet teljesít, midőn a jótékony célú közvacsorája alkalmával nyilvánult nagybecsű támogatásért a mélyen t. felülfizetőknek, különösen a védnökséget elvállalt *Czmár Edéné* urnőnek és *Czmár Ede* urnak, továbbá a nagyon szép számban megjelent n. é. közönségnek, *Szabó Alajos* urnak a torta adományozásért, *Szálasi Alajos* vendéglős urnak az összes helyiségek ingyenes átengedéseért és mintaszerű pontos kiszolgálásért, végül *Fleischmann Károly* rendezőbizottsági elnök urnak, ki körültekintő és önzetlen fáradozásával ezen fényes sikert lehetővé tette, a szenvedő és segélyre szorult egyleti tagok nevében leghálásabb köszönetét nyilvánítja. Felülfizettek:

Czmár Edéné 100 kor., *Czmár Ede*, *Molnár Sándor* 50—50 K, dr. *Fischer-Colbrie* 40 K, dr. *Kálmán Béla*, *Franck H.* fia 20—20 K, Kassai tkpénztár, *Megay és Gefferth*, Kassai ipartestület, dr. *Hartmann Lajos*, *Balla Adolf*, *Oelschläger Lajos*, *Fiedler Szilárd*, *Preszl Jakab*, *Friedmann testvérek*, *Szegő Imre*, *Répászky Mihály*, *Balló Ferenc* 10—10 K, *Polányi Dezső*, *Balázs Mihály*, *P. J.*, *Iparos-kör* 7—7 K, özv. *Molitorisz D.-né*, *Bauernebl és fia*, *Csányi műmalom*, *Sz. G.* 6—6 K, *Balogh János*, *Perényi Leó*, dr. *Blanár Béla*, *Hajlit. fabutorgy.*, özv. *Fritsche Vilmosné*, *Hojzák József*, *Lehoczky Márton*, *Poledniák Károly*, *Orosz István*, *Fekete Fülöp*, *Deutschberger Samu*, *Németh György*, *Urbach Lajos*, *Gurszky József*, *Macsej János*, *Szilinyi Ferenc*, *Pudleiner Adolf*, *Puky Miklós*, *Kiss József*,

Bittelmeyer Márton, Épít. szövetség, Siegelmann Vilmos, Leszámitoló bank, Spielmann Ervin, Adler Adolf, Liscsák János, Boross György, N. B., dr. Weiser Ernő, Deutsch Mór, Mészáros társulat, Schillinger Zoltán 5—5 K.

(Folyt. köv.)

— A tanítói korpótlékok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter egy legutóbb leérkezett szabályrendelete szerint a tanítók személyi pótlékára vonatkozó tanfelügyelői felterjesztések ügykezelése megváltozik. A tanfelügyelőség ugyanis ezentúl, februártól ápriliséig tartozik felterjeszteni a javaslatot, de nem minden tanítóét külön és számos okmányokkal terhelve, hanem az összes felterjesztett tanítókra vonatkozó adatokat egy kimutatásban. Egy tanközet részéről ezentúl egyszerre csak tíz tanerő pótlékát lehet javaslatba hozni.

— Uj temetőfelügyelő. A polgármester a megüresedett köztemető-felügyelői állásra 35 pályázat közül *Reitzner* Jenő műszaki napidijast nevezte ki.

— A messzinai fejtelenség. A „Corriere de la Sera”-ban Luigi Barzini súlyos vádakot emel a nehézkes olasz bürokrácia ellen, amely csodákat művelt lassúságával Messzinában. A mentés után a hivatalnokok ezreit küldték oda, nagy lett a kapkodás és a fejtelenség, senki sem vállalta a felelősséget, minden legcsekélyebb intézkedés elrendelésére jóváhagyást kellett kérni a központból, így aztán a mentés csupa huzavona volt és ez a bürokratikus eljárás az államkincstárnak havonként kerek egy milliójába került.

— Az Epilepszia (nyavalyatörés) gyógyítása. A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül fáradoznak és kutatnak újabb és újabb gyógymódok után az emberiségre súlyos átokként nehezülő betegségek ellen. E betegségek talán legborzalmasabbika az Epilepszia. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony módszert, — amely már külföldön is méltó elismerésben részesült, — alkalmaz gyógyszerrel. Ez orvos a Budapesten, Nagykorona-utca 18. sz. alatt lakó dr. Szabó B. Sándor, ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

Vérszegénység

ellensúlyozásául tessék SCOTT-féle Emulsiót használni, amely a vért gazdagítja és a test húsát szilárdítja és egészségessé teszi.

Scott-féle Emulsió

egyaránt hatásos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelmbe venni.

Próbálják meg

és meg fognak erről győződni, mint ahogy ezren és ezren győztek meg róla az utolsó 32 év lefolyása alatt.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható mindenyógytárban.

Színház.

— Az ember tragédiája — Kassán. Ma este komoly, művészi becsü munkával lép a kassai közönség elé a színház. Ma kezdődik *Az ember tragédiája*-nak négy estére tervezett sorozatos előadása. A jegyek nagy keresletéből ítélve, zsufolt ház fogja élvezni a Madách Imre remekművét. Külö-

nösen az olcsóbb helyárakat vásárolja a közönség. A karzat lelkes népe, valósággal harcot vív a jegypénztár körül, hogy e nem mindennapi művészi esemény részese legyen. A drágább helyárak, s a páholyok közönsége lassabban mozdul, mintha a klasszikus művek iránti érdeklődés teljesen a szó nézőtéri értelmében, a felsőbb régiókba szorult volna. Igen sok vidéki előjegyzés történt. A színpad ma és a következő három előadáson, tehát meleg érdeklődés mellett hódolhat a magyar irodalom egyik örökbecsü művének.

— A jövő hét műsora. Madách Imre klasszikus darabjával az ember tragédiájával kezdődik a hét. Vasárnap, hétfőn és kedden kerül színpadra a világirodalomban is ösmert drámai költemény. Szerdán a *Fuzsitus kisasszony* operettben Mezey Margit játsza a főszerepet. Csütörtökön 50%-os felemelt helyárak mellett a délolaszországi földrengés áldozatai javára jótékonycélu előadás. Pénteken felújítják Huszka Jenő operettjét az *Aranyvirágot*, mely már két év óta nem ment. Szombaton este egy újabb művészi becsü előadásban lesz részünk. Színpadra kerül Shakespeare IV. Henrik című színműve. A klasszikus darabot Faragó Ödön rendezzi, aki Falstaffot játsza. Vasárnap délután *A csikós* népszínmű, este a *Rezervisták* című énekes bohózatot adják.

Színházi műsor:

Szombat: *Az ember tragédiája.*

Vasárnap: d. u. *Makrancos hölgyek.* este *Az ember tragédiája.*

Hétfő: *Az ember tragédiája.*

Kedd: *Az ember tragédiája.*

Szerda: *A fuzsitus kisasszony.*

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 6.

A képviselőház mai ülését *Rakouszky* István alelnök délelőtt fél 11 órakor nyitotta meg.

Felolvasták *Nagy* György indítványát az aradi vesztőhely megváltása tárgyában. Az indítvány megokolását a február 15-iki ülésre tüzték ki.

Az interpellációs könyvbe több horvátot kívül *Hencz* Károly jegyzett be újabb interpellációt a kivándorlási visszaélések tárgyában.

Az adójavaslatokhoz elsőnek *Grahovac* Murkó beszélt horvátul, majd *Szilassy* Zoltán polemizált *Sándor* Pállal, azt mondván, hogy erős színekkel festette a kis- és nagybirtok közötti aránytalanságot.

Polónyi Géza személyes megtámadtatás címén szólalt fel, majd *Suciu* János beszélt a javaslat ellen.

Gróf *Batthyány* Tivadar nagy beszéddel szállott sikra a javaslat mellett. A Ház engedélyt ad neki arra, hogy a tárgytól eltérhessen. A köztisztviselők adóterheinek könnyítését sürgeti, majd a hitbizományokról beszél, amelyeket általában fentartandóknak vél. Hivatkozik e részben *Beksics* Gusztávra, aki liberális politikus volt, mégis a hitbizományok mellett foglalt állást. Hol voltak akkor *Sándor* Pálék, mikor a szabadelvűpárt megalkotta a latifundiumokat védő törvényt?

— *Pető* Sándor: *Batthyány* ezzel csak azt bizonyítja, hogy a szabadelvűek sem voltak jobbak, mint a koalíció! (Óriási zaj.)

— *Batthyány*: A szabadelvűek nem akarták szanálni a bajokat, mi pedig akarjuk! A latifundiumok mellett az is van olyan igazságtalan, mikor báró *Herzog* Péter milliós jövedelmek után néhány ezer korona adót fizet.

Szabó István elismeri a javaslat előnyeit, de a kataszter kiigazítása nélkül nem fogadhatja el.

Ezután *Wekerle* Sándor válaszolt a vita során elhangzott felszólalásokra. Elismeri a régi aránytalanságok elleni panasz jogosultságát, de a legtöbb mégis tulzott volt. Az adók behajtásánál humanizmust ígér, a kisemberek érdekeit nemcsak egy-két képviselő, de az egész parlament megvédi. Beszél ezután a községi háztartások rendezéséről. Az állam bizonyos kiadásokat át fog venni. Végül elfogadásra ajánlja a javaslatokat.

Fél 2 órakor *Surmín* György és *Roics* Milán mondtak el interpellációkat. Az ülés folyik.

Kihallgatáson a királynál.

Budapest, febr. 6.

Kossuth Ferenczel egyidejűleg *Wekerle* és *Apponyi* is a király elé fognak járulni. Minden valószínűség szerint *Justh* Gyula is újabb meghívást fog kapni.

József főherceg századosa.

Budapest, febr. 6.

A képviselőház folyosóján élénk beszélgetésre adott alkalmat *Mihalovics* Géza századosnak, *József* főherceg gyermekei nevelőjének esete. *Nagy* György e tárgyban interpellálni akart, de *Szterényi* államtitkár kérésére, elállott szándékától.

Beszakadt ház.

Budapest, febr. 6.

A csatorna-utcában egy ház pincéjét a talajvíz alámosta. A ház beszakadt és az ott lakó *Fülöp* Károly sógornőjével együtt a pincébe esett. Komolyabb bajuk nem történt.

A fény-utcai gyilkosság.

Budapest, febr. 6.

A fény-utcai gyilkosság ügyében délelőtt az orvosszakértőket hallgatták ki, délután a kérdések megszövegezésére és a perbeszédre kerül a sor. Ítélet csak hajnalban lesz.

Kassai Nemzeti Színház.

1909. február hó 6-án (páros)

Az ember tragédiája.

Drámai költemény 4 szakaszban, 13 képben. Irta: Madách Imre. Zenéje: Erkel Gyulától.

Képek: 1. A meny. — 2. A paradicsom. — 3. Az álom kezdete. — 4. Egyiptom. — 5. Athén. — 6. Róma. — 7. Konstantinápoly. — 8. Prága. — 9. Páris. — 10. London. — 11. A phalanster. — 12. A jeges vidéken. — 13. Az álom vége.

Főszereplők:

Ádám — — — — — Komjáthy János
Éva — — — — — Fáy Flóra
Lucifer — — — — — Bartha István

Epizod szerepekben részt vesz az egész társulat.

ELSŐ KASSAI

KERESKEDELMI HITELTUDÓSÍTÓ IRODA

GEIGER HENRIK Kassa, Deák Ferenc-utca 11 sz.

■■■■

Beszerez mindennemű információt kereskedelmi, magán és házassági ügyekben az összes világrészekből. Megbízások a leggyorsabban és legnagyobb diszkrétívával intézettek el.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskére és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyósámia hitel engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be. Felvilágosítások készséggel adatnak.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki. Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője.

o o Tessek költségvetést kérni — díjtalan. o o

Haltenberger Béla

ruhafestő-, vegytisztító- s gőzmosó-gyára Kassán.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint gyáram lényeges bővítése folytán a ruhafestést vegyi tisztítást, valamint a fehérnemű gőzmosást az ismert jó kivitelben sokkal rövidebb idő alatt mint ezideig, végezhetem. — Az őszi és téli ruhák, szőrmeneműek stb. mielőbb való beküldése ajánlatos.

Atvételi üzletek Kassán: Kossuth L.-u. 3. Fő-u. 85. (Andrássy-pal.) Gyár: Deák Ferencz-u. 32/34. Szerecsen-u. 3.

Murányi József kiadó.

Olcsó pirszén (Koksz).

A kassai légszeszgyárban kapható:

Darabos pirszén 100 kg. 4.20 K
Dió pirszén 100 kg. . 4.40 K

A házhoz szállítás és elhelyezés 100 kilogrammonként 20 fillér.

Légszeszgyár és villamtelep igazgatósága Kassán.

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű, szén-savban gazdag, lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és hugyoldó!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat. Kutkezelőség és központi iroda: **EPERJES.** Igazgatóság: **BUDAPEST.** IV., Ferenc József-rakpart 22. sz. Kapható Kassán minden ásványvíz-kereskedésben és vendéglőben.

Iroda-szolga

azonnal felvételik **Vitéz A. utóda** könyvnyomdájában, Kossuth Lajos-utca 16. szám.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös fel: tétel mellett eladó. :: Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

Hirdetések felvétetnek a kiadó: hivatalban. :

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.